

UCHWAŁA NR PR.0007.36.2012
RADY MIASTA RUDA ŚLASKA
z dnia 23.02.2012r.

**w sprawie przyjęcia 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej
w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”**

Na podstawie art. 12 pkt 11, art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.),

na wniosek Prezydenta Miasta
Rada Miasta Ruda Śląska
uchwała:

§ 1. Przyjąć 3-letni powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej pod nazwą „Program rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014” w treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ruda Śląska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA RUDA ŚLASKA
Jarosław Wieszoląg

Załącznik Nr
do Uchwały Nr ~~RB.0007.36.2012~~
Rady Miasta Ruda Śląska
z dnia ~~23.02.2012~~ i.....

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ
NA LATA 2012-2014**

Spis treści

Lp.	Nazwa	Numery stron
	Wprowadzenie	3
1.	Zasoby Miasta tworzące system pieczy zastępczej	4
2.	Wnioski do programu	7
3.	Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012 - 2014	8
4.	Cele Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	9
5.	Projekty socjalne	10
6.	Ewaluacja programu	11

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożono na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Mając na uwadze powyższe, jednym z ważnych zadań Miasta jest skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona i pomoc dla nich, która może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wyrazem realizacji tego kierunku oraz przepisów powyżej cytowanej ustawy jest niniejszy program: „PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ NA LATA 2012 -2014”

1.

ZASOBY MIASTA TWORZĄCE SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej w Rudzie Śląskiej funkcjonuje od wielu lat i sukcesywnie rozbudowywana jest struktura pomocowa dla dzieci pozbawionych czasowo lub na stałe opieki i wychowania rodziców naturalnych. Do zasobów systemu wsparcia pieczy zastępczej w naszym Mieście wchodzi w szczególności całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze:

1. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego i interwencyjnego pod nazwą **Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej**. Powyższa placówka dzieli się na:

- część interwencyjną, która działa w formie mieszkania interwencyjnego,
- część socjalizacyjną, która działa w formie „Mieszkań Rodzinkowych” i aktualnie

funkcjonuje 5 takich mieszkań.

2. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego działające pod nazwą **Rodzinnych Domów Dziecka**. Obecnie w Mieście funkcjonują trzy Rodzinne Domy Dziecka.

3. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, która jest prowadzona przez organizację pozarządową, wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert - Caritas Archidiecezji Katowickiej **Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II w Rudzie Śląskiej**.

4. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla dziewcząt prowadzona przez organizację pozarządową, wyłonioną zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w trybie pozakonkursowym - Caritas Archidiecezji Katowickiej **Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny „Święta Rodzina” w Ustroniu-Nierodzimiu**.

5. W Rudzie Śląskiej funkcjonują następujące rodziny zastępcze:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, które od dnia wejścia w życie ustawy tworzą wyłącznie wstępni dziecka lub jego rodzeństwo.
- rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem, które od dnia wejścia w życie ustawy funkcjonują pod nazwą *rodzin zastępczych niezawodowych*.
- zawodowe wielodzietne rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem, które od dnia wejścia w życie ustawy mogą działać na podstawie dotychczasowych przepisów przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie powyższej ustawy.
- zawodowe rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego, które od dnia wejścia w życie ustawy funkcjonują pod nazwą rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze, które od dnia wejścia w życie ww. ustawy funkcjonują pod nazwą rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych.

Istotne znaczenie dla systemu pieczy zastępczej w naszym Mieście mają także zawierane porozumienia (umowy) między jednostkami samorządu terytorialnego, które dotyczą umieszczania dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinach zastępczych oraz pokrywania wydatków na ich utrzymanie.

W 2011 roku w rodzinach zastępczych przebywało łącznie 454 dzieci, w tym 351 na terenie Miasta i 103 poza Miastem. 257 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu wielofunkcyjnego na terenie Miasta, a 48 dzieci w placówkach poza Miastem. Łącznie 759 rodziców wychowywało się poza rodziną naturalną.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, stosownie do obowiązujących przepisów, są objęci pomocą, która ma na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem lokalnym. Usamodzielniani wychowankowie otrzymują m.in. pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie, na zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie mieszkania chronionego.

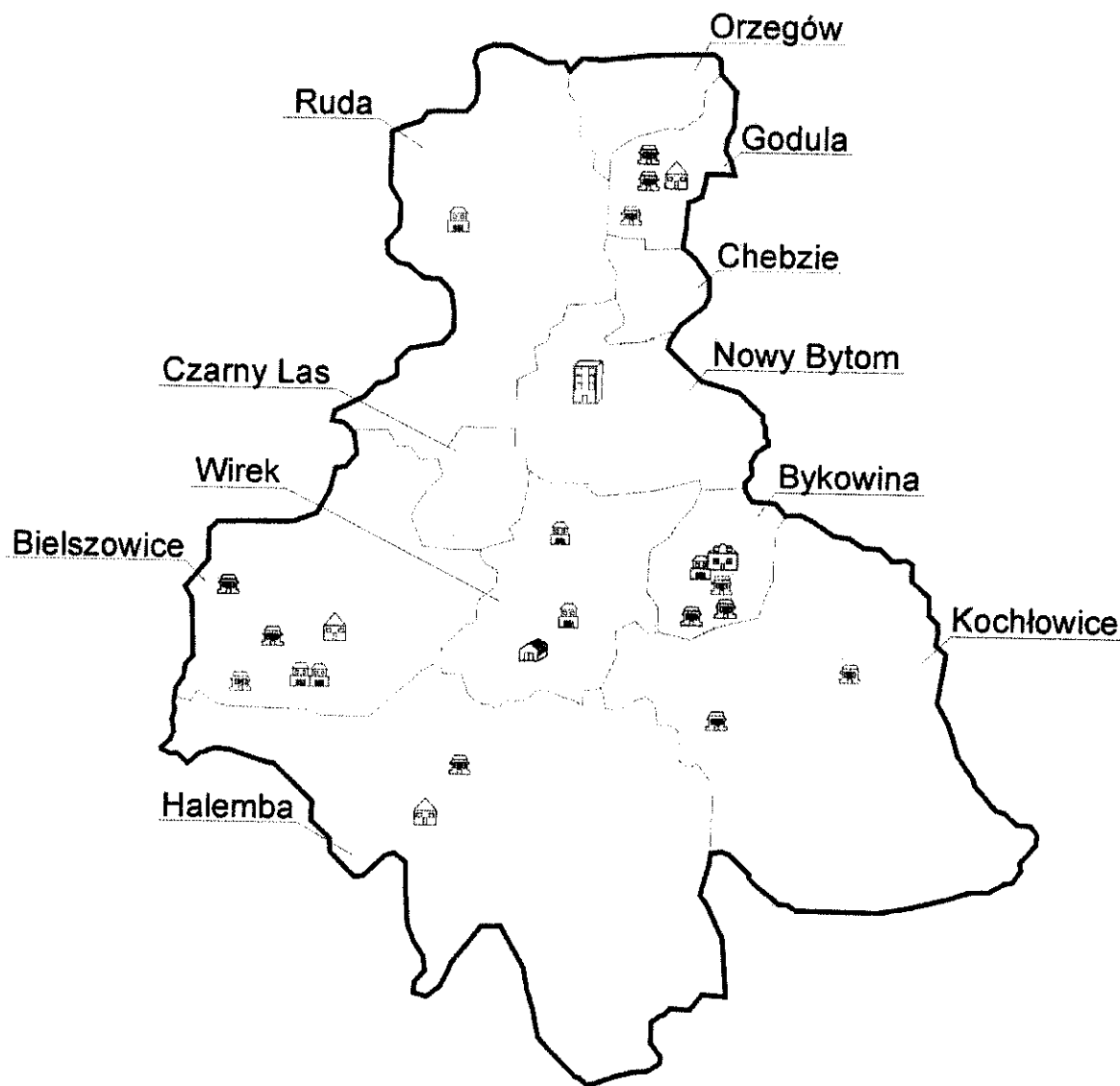
Liczba usamodzielnianych wychowanków w latach 2009-2011			
Pomoc Rok/liczba	2009	2010	2011
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Kontynuowanie nauki	81	88	92
Usamodzielnienie	17	14	19
Zagospodarowanie	20	10	22
Mieszkanie chronione	14	23	30

Dzięki pomocy Miasta w usamodzielnieniu, pełnoletnie osoby przebywające w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych mają zapewniony start w dorosłość oraz zwalniają miejsca dla przyszłych wychowanków opieki zastępczej.

Wejście z dniem 01 stycznia 2012 roku w życie przepisów ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powoduje rozszerzenie zakresu działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, co znalazło odzwierciedlenie w strukturze Ośrodka poprzez utworzenie Działu Pieczy Zastępczej mającego za zadanie wspieranie rodziny i rozwijanie pieczy zastępczej. Natomiast istniejący Dział Opieki nad Dzieckiem został przekształcony w Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem.

Miasto Ruda Śląska aktualnie dysponuje strukturą pomocy i wsparcia opieki zastępczej, która stanowi bazę do dalszego rozwijania i udoskonalania systemu wspierania pieczy zastępczej, która może być dostosowywana do nowych standardów i diagnozowanych potrzeb.

INFRASTRUKTURA OPIEKI ZASTĘPCZEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ W 2012 ROKU

Legenda:

	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		- Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego
	- Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie		- zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego
	- Mieszkanie Interwencyjne		- zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna
	- Mieszkanie Rodzinkowe		- zawodowa rodzina zastępcza wielodzietna
	- Placówka opiekuńczo-wychowawcza Ośrodka Błogosławionego Jana Pawła II		

2.

Wnioski do programu:

1. W związku z działaniami m.in. Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy, pracowników socjalnych, pedagogów ujawniane są sytuacje, które stwarzają konieczność podjęcia działań interwencyjnych. W wyniku interwencji kryzysowej dzieci trafiają najczęściej do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego lub placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego. Konieczne jest podejmowanie intensywnej pracy z rodzinami naturalnymi, szczególnie w obszarze sprawowania opieki nad dzieckiem oraz umożliwienie powrotu dzieci do środowiska naturalnego, która w myśl ustawy będzie realizowana na podstawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny.
2. Niezbędne jest kontynuowanie wśród rodzin naturalnych wieloproblemowych pomocy w formie pobytu dzieci w grupach profilaktyczno-rozwojowych lub w placówkach wsparcia dziennego typu opiekuńczego lub specjalistycznego (dawne świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne).
3. Dzieci z prawomocnymi orzeczeniami sądu oczekujące na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego - istotna jest intensyfikacja pracy nad usamodzielnianiem pełnoletnich wychowanków placówek (np. poprzez pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych) tak, aby zwiększyć możliwość umieszczania oczekujących na pobyt w placówkach małoletnich z Miasta.
4. Z uwagi na to, że nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej należy zachować system instytucjonalny w postaci całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych.
5. Jednym z głównych celów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest umieszczanie małoletnich w rodzinnych formach opieki zastępczej. Szczególnie istotne jest więc poszukiwanie, pozyskiwanie oraz szkolenie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, w tym zawodowe rodziny zastępcze.

Powyższe wnioski pozostają zgodne z założeniami projektów socjalnych zawartych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

3.

LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2012 - 2014

Liczbę zawodowych rodzin zastępczych należy systematycznie zwiększać mając jednak na uwadze nie tylko potrzeby w zakresie zabezpieczania dzieci w rodzinnych formach opieki zastępczej lecz także możliwości finansowe Miasta. Ustawa o wspieraniu rodziny i o systemie pieczy zastępczej nakłada na Miasto wiele nowych zobowiązań finansowych dotyczących rodzin zastępczych, które niejednokrotnie są znacznym dodatkowym obciążeniem budżetu. Należy także wspomnieć, iż ustawa zobowiązuje m.in. poprzez działania asystenta rodziny do wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niejednokrotnie taka pomoc ma na celu zapobieganie działaniom interwencyjnym, zmniejszając ilość potrzebnych nowych miejsc do umieszczenia dzieci w systemie pieczy zastępczej. Wzmacnianie rodziny naturalnej poprzez organizację różnorodnej pomocy specjalistycznej, przez instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, powinno skutkować brakiem konieczności tworzenia nowych rodzinnych form opieki zastępczej. Jednakże należy mieć na uwadze, że istniejąca liczba zawodowych rodzin zastępczych jest niewystarczająca do potrzeb. Dlatego też, kierując się dobrem dzieci z terenu Miasta należy określić, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, coroczny limit nowych rodzin zastępczych zawodowych.

W latach 2012-2014 zostaną utworzone dodatkowe nowe zawodowe rodziny zastępcze w ilości:

1. Rok 2012 - 1 rodzina zastępcza zawodowa,
2. Rok 2013 - 2 rodziny zastępcze zawodowe.
3. Rok 2014 - 2 rodziny zastępcze zawodowe.

W przypadku możliwości wykorzystania innych środków finansowych, w szczególności z budżetu Państwa lub programów ogłaszanych przez Ministerstwo albo finansowanych ze środków unijnych, istnieje możliwość zwiększenia limitów rodzin zastępczych zawodowych na poszczególne lata.

Powyższe limity nie dotyczą tworzenia rodzin zastępczych zawodowych w przypadku całkowitego finansowania wszystkich świadczeń przysługujących rodzinie wypłacanych przez inny powiat. W tym wypadku warunkiem utworzenia zawodowej rodziny zastępczej jest wyłącznie zgoda powiatu zobowiązanego do finansowania takiej rodziny.

4.

CELE PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Cele główne:

1. Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej.
2. Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci.
3. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

Ad.1

- promowanie rodzinnych form opieki zastępczej;
- tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka;
- wspieranie ustanowionych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Ad. 2

- dostosowywanie placówek opiekuńczo-wychowawczych do standardów przewidzianych ustawą;
- prowadzenie i współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Ad. 3

- wyposażenie usamodzielnianych wychowanków w wiedzę umiejętności konieczne do samodzielnego życia;
- zapewnienie pełnoletnim wychowankom z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych odpowiednich warunków sprzyjających zdobywaniu umiejętności życiowych.

5.

PROJEKTY SOCJALNE

Poniższe projekty socjalne związane z niniejszym programem są zawarte w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Cel 1

Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej

Lp.	Projekt socjalny
1.	Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei.
2.	Program szkolenia dla rodzin zastępczych „Dom”.
3.	Tworzenie na terenie Miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
4.	Pomoc koordynatora pieczy zastępczej.
5.	„Nie musisz być sam” - system wsparcia dla rodzin zastępczych.
6.	Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej.
7.	Proces adopcyjny dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych

Cel 2

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci

Lp.	Projekt socjalny
1.	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego.
2.	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt.
3.	Prowadzenie Rodzinnych Domów Dziecka - całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Cel 3

Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Projekt socjalny
1.	Tworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych osób usamodzielnianych w formie mieszkania chronionego.
2.	Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych.

6.

EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie podlegał ewaluacji, która uwzględnia:

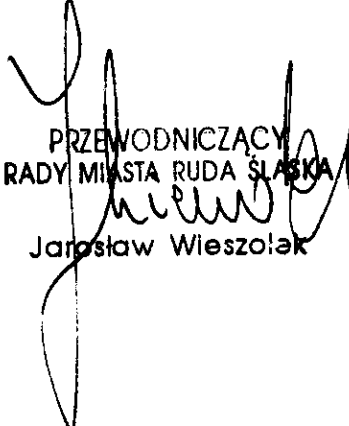
1. Ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów.
2. Ocenę stopnia realizacji celów szczegółowych zawartych w programie.
3. Ocenę efektów podejmowanych działań.

Wskaźniki ewaluacji:

1. Liczba dzieci objętych pomocą w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz umieszczonych w rodzinach adopcyjnych.
2. Liczba przeszkolonych oraz ustanowionych rodzin zastępczych.
3. Liczba usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
4. Liczba dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych powracających do rodzin naturalnych.

Ewaluacja pozwoli na:

1. Rozwijanie form opieki nad dzieckiem dostosowanych do potrzeb istniejących w Mieście.
2. Zwiększenie skuteczności działań na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.
3. Nakreślenie dalszych kierunków rozwoju systemu pieczy zastępczej w Mieście.

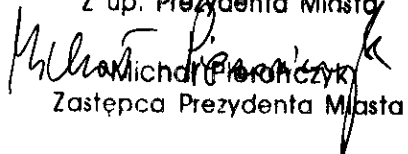

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA RUDA ŚLĄSKA
Jarosław Wieszolek

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W przepisie art. 180 pkt 1 cytowanej ustawy nałożono na powiaty obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Przyjęcie „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014” może stanowić podstawę do ubiegania się o dofinansowanie zadań własnych powiatu z zakresu realizacji zadań systemu pieczy zastępczej ze strony ministra właściwego do spraw rodziny.

Z uwagi na powyższe podjęcie stosownej uchwały uznaje się za zasadne.

Z up. Prezydenta Miasta

Michał Prończuk
Zastępca Prezydenta Miasta

